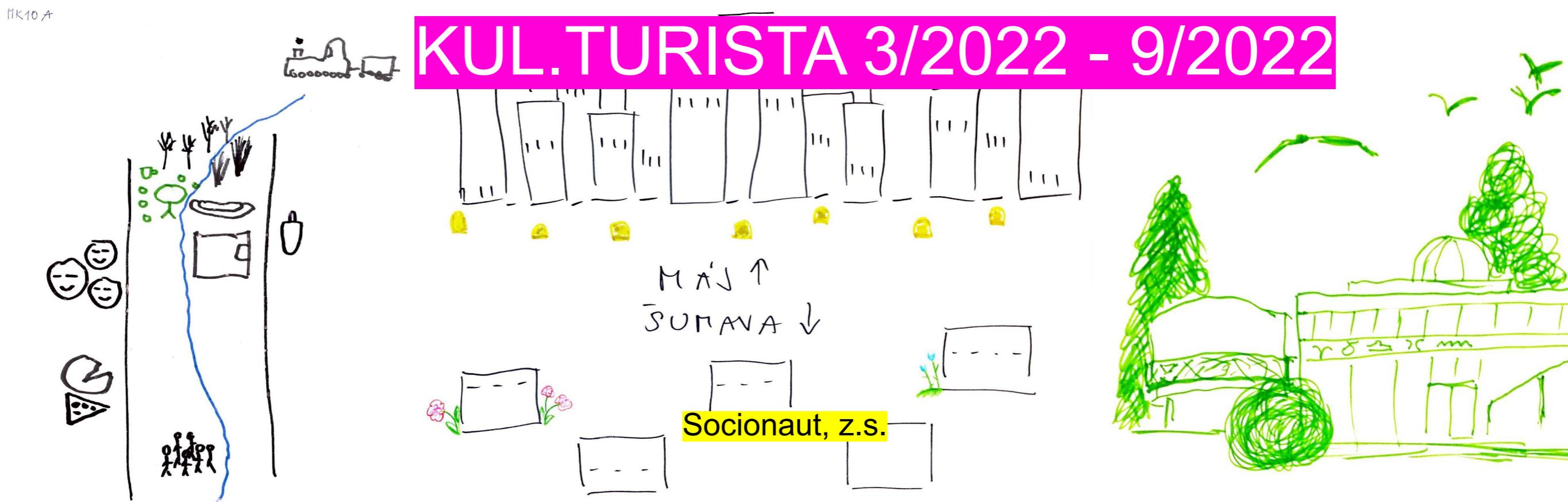

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

KUL.TURISTA 3/2022 - 9/2022

URBANISTICKÝ WORKSHOP - CO TO JE A PROČ JE TO DOBRÉ?

Lidé běžně o místě, ve kterém žijí, nepřemýslí. Funkčně ho využívají, ale málokdo aktivně reflektuje jeho aktuální stav a zamýslí se nad jeho potenciálem. Přitom identifikace s místem je jednou ze základních hodnot, díky kterým se zvyšuje sounáležitost místních s lokalitou a tím i jejich ochota se o prostředí, ve kterém žijí, aktivně starat.

Zapojování veřejnosti do procesů plánování a rozhodování o místě, ve kterém žijí, je stěžejní aktivitou, díky které mohou vznikat dlouhodobě udržitelná místa k životu, ve kterých se bude všem dobře žít.

Proto vznikl koncept urbanistického workshopu, jehož cílem je jednoduše na chvíli zastavit. Zasoustředit se na lokalitu, ve které se pohybuji, uvědomit si, co mě obklopuje, svoje postřehy a představy sdílet s ostatními, rozpozнат potenciál místa i vlastních sil v rámci komunity lidí a ideálně začít aktivně něco ve svém okolí vytvářet.

V rámci budějovického Kul.turisty proběhlo od března do září 2022 celkem sedm urbanistických workshopů v různých částech města. Na následujících stránkách bychom vám rádi předali informace, které jsme od účastníků workshopů nashromáždili a které slouží jako ilustrace způsobu přemýšlení lidí, kteří se akcí zúčastnili.

Grafy ani tabulky s procenty, prosím, nečekejte. Budeme mluvit o tématech, pocitech, nápadech a vizích, které si místní s Budějovicemi spojují a nosí v hlavách. Budeme rádi, když následující text budete brát jako malý brainstorming nad městem, který může potvrzovat to, co víte a nebo inspirovat k novému pohledu na něj. Může být také odrazovým můstkom k dalšímu ověřování a zkoumání.

Nejprve představíme nástroje a metody, které jsme během workshopů použili, v dalších kapitolách pak stručně shrneme to nejdůležitější, co se v jednotlivých lokalitách řešilo. Pracovně jsme sedm workshopových míst rozdělili do tří podskupin - centrum, sídliště a ostatní a v rámci těch dále pracujeme, porovnáváme a sumarizujeme.

Po tomto shrnutí následuje série "map s potenciálem" - vyznačenými místy v rámci celých Budějovic, která obyvatelé považují za potenciálně rozvojové oblasti, na které by bylo vhodné se v rámci dalších aktivit zaměřit. V další kapitole pak ukazujeme souhrnný výstup ze všech sesbíraných analýz prostoru z celých Budějovic, přinášíme pár obecných doporučení a nakonec i několik referencí na inspirativní počiny ve veřejném prostoru.

Pro účel urbanistických workshopů jsme si pro účastníky připravili pět aktivit - mentální mapy, vybarvovací prostorové analýzy, kreslící okno, stavbu ideální čtvrti a deskovou hru Městský vizionář.

Některé z nich nám posloužily jako analytický nástroj, ostatní pak měly za úkol přilákat pozornost kolemjdoucích, zapojit jejich představivost, pohrát si s ní a sdílet své představy s ostatními. Šlo nám primárně o vytvoření bezpečného a svobodného prostoru, ve kterém není správných nebo špatných odpovědí a důležitý je pro nás názor každého. I proto jsme volili metody tak, aby byly co nejvíce inkluzivní - tedy vhodné pro každého bez ohledu na věk, národnost, vzdělání nebo cokoli jiného.

CO JSME SE DOZVĚDĚLI

Tato zpráva slouží jako shrnutí poznatků ze všech realizovaných urbanistických workshopů v rámci budějovického Kul.turisty. Podrobný popis průběhu a výstupů z jednotlivých workshopů poskytuje průběžné zprávy. Zde klademe důraz zejména na vize a představy místních o budoucnosti daných lokalit, zaměřujeme se na veřejný prostor a kulturní potenciál míst, který doplňujeme o brainstorming všech nápadů a návrhů, které během workshopů od účastníků zazněly. Představíme také poznatky z prostorových analýz a pokusíme se o jejich srovnání.

CENTRUM - NÁMĚSTÍ

Co se v současnosti v lokalitě řeší?

- auta a doprava na náměstí
- náměstí je rozlehlé a formální, v létě rozpálené a nehostinné, o víkendu 'mrtvé'
- exkluzivita vytlačuje autenticitu
- infrastruktura nepřeje cyklistům

"Centrum je pro mě to, kde se něco děje, kde je kulturní dění."

"Hlavní centrum je to, kde se toho nejvíce děje, kde je nejvíce kultury."

Jaké by mělo být ideální centrum a náměstí?

- živé město, kde se stále něco děje
- plní reprezentativní funkci - kromě institucí a památek jsou však i jeho veřejné prostory udržované a je o ně citlivě pečováno
- je zde dobře dostupná kultura nejen pro návštěvníky, ale i pro místní
- ideální centrum disponuje pobytově příjemnými veřejnými prostory, které slouží všem bez rozdílu, jsou inkluzivní
- kromě kultury je zde důležitá i zeleň a voda, místa pro odpočinek a zastavení se
- vlídná a bezpečná infrastruktura pro cyklodopravu po městě

"Tam kde je to zelený to máme rádi."

"Náměstí mám rád, když se tam něco děje."

OBLÍBENÁ MÍSTA

PROBLEMATICKÁ MÍSTA

VÝZNAMNÉ PRVKY

MÍSTA S POTENCIÁLEM

CESTY

HRANICE

1) SOKOLSKÝ OSTROV - oblíbené místo

2) SOUTOK - oblíbené místo

3) PIARISTICKÉ NÁMĚSTÍ - oblíbené místo, vlídnější než náměstí Přemysla Ot. II.

4) HÁJEČEK - oblíbené místo, letní kino

5) BISKUPSKÁ ZAHRADA - oblíbené místo, trochu tajemná zahrada za zdí, stála by za zpřístupnění

6) UL. PLACHÉHO - oblíbená cesta, hezké domy a podloubí

7) RABENŠTEJNSKÁ VĚŽ - významný prvek na hezkém místě

8) JIHOČESKÉ DIVADLO - oblíbený předprostor divadla

9) SLEPÉ RAMENO - oblíbené pobytové místo

10) UL. KRAJINSKÁ - oblíbená cesta, problém s odpadky a parkováním aut

11) UL. PANSKÁ - oblíbená cesta, oblíbená cesta, zkratka ke slepému rameni

12) NÁMĚSTÍ - významný prvek, první věc, na kterou si člověk vzpomene, je oblíbeným místem, "když se tam něco děje"

13) KAŠNA - středobod, dominanta a významný prvek náměstí, dětem vadí, že z ní nestříká voda a nedá se v ní koupat

14) RADNICE - významný prvek, orientační bod

15) ČERNÁ VĚŽ - významný prvek, orientační bod

16) LANNOVA TŘÍDA - důležitá cesta i hraniční prvek centra

17) MARIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ - potenciál/žádá si změnu, nevyužitá zelená plocha u silnice

18) VNITROBLOK ul. Kanovnická a Kněžská, místo s potenciálem, zasloužilo by lepší využití

19) SENOVÁŽNÉ NÁMĚSTÍ - potenciál/žádá si změnu, nevyužitá zelená plocha u silnice

20) DŮM KULTURY SLAVIE - problematické místo, kumuluje se tam nepořádek

21) MLÝNSKÁ STOKA - cesta, procházková trasa, ale i hranice centra

Náměstí bychom z pohledu lidí, se kterými jsme měli možnost mluvit, mohli nazvat místem s potenciálem. Má neoddiskutovatelnou hodnotu ve svém kulturním dědictví, ve své současné podobě ale působí neútulně, odtažitě a cize. Co s tím lze dělat?

Aktivně vytvářet příležitosti, při kterých mohou místní budovat vztah k náměstí, ztotožnit se s ním a v historických kulisách najít novodobou náplň této „příliš velké, příliš prázdné, příliš odosobněné“ plochy.

Hlavní výzvou je nebát se přizvat místní do spolu-rozhodování o dané lokalitě, vytvářet veřejná prostranství v součinnosti s místními a ptát se na jejich potřeby.

LANNOVA TŘÍDA

Co se v současnosti v lokalitě řeší?

- ulice je hodně tranzitní a postrádá pobytové kvality, není příliš vlídná/uzpůsobená k trávení času
- problémem je špatná využitelnost veřejných prostranství a jejich zanedbaná údržba
- problém je vnímán také v přebujelé dopravě a parkování aut
- nenaplněný potenciál jedinečné městské třídy.

"Není to nijak nepříjemnej prostor, docela vřelé přijetí, když člověk přijede."

"Zvedlo se to na evropskou úroveň, nemusím se za to stydět."

"Budějovice nemají žádnou pěší zónu. Tohle je jediná a hele, jak to vypadá."

"Jdu tam, jen když něco potřebuju, extra mě to neláká."

Jaká by měla být Lannova třída v budoucnu?

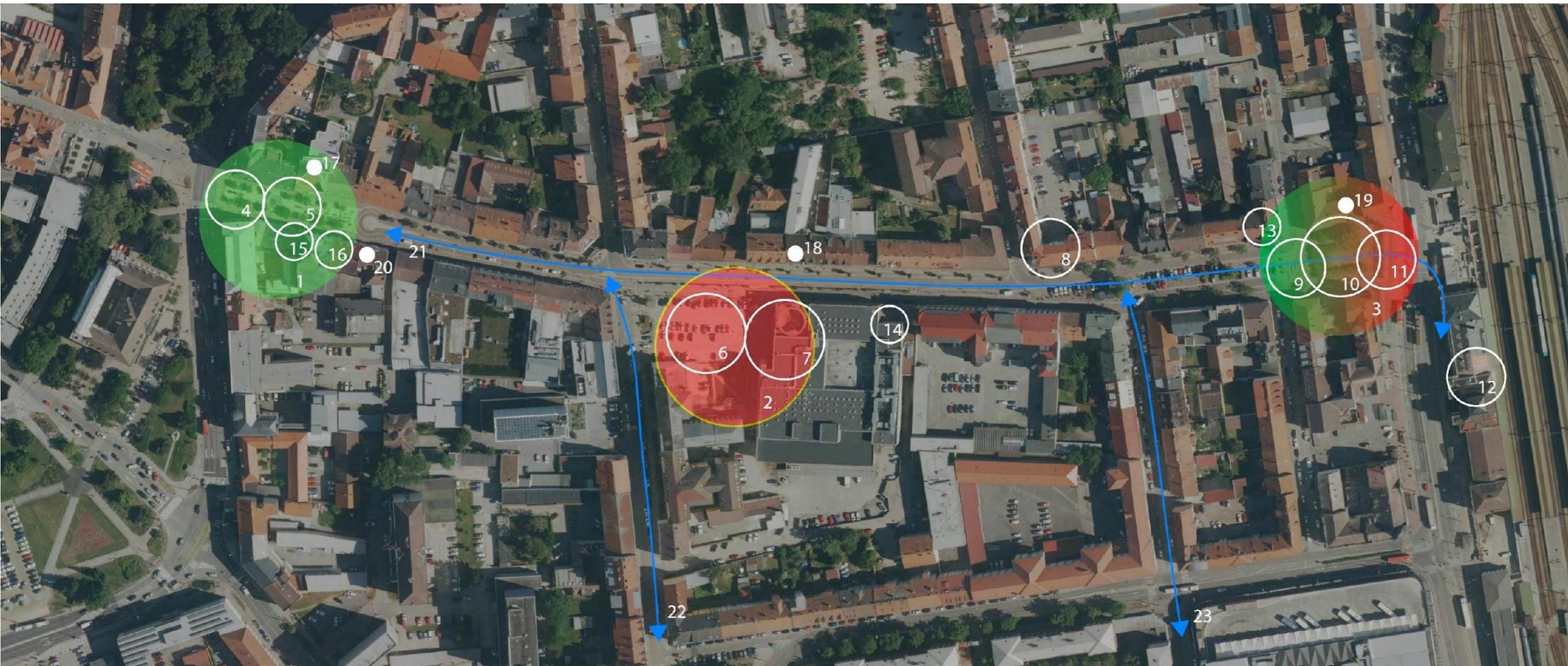
- reprezentativní městská třída
- funkční nákupní zóna
- charakter pěší zóny, omezený vjezd automobilům
- pobytově příjemné veřejné prostory v celé délce třídy
- zeleň a voda ve veřejném prostoru
- kavárny a podniky, zahrádky a venkovní posezení s občerstvením

"Je to vysloveně průchodák, celá Lannovka vás táhne až na náměstí, je to takovej protejkací tunel."

"Ulice, kterou se jede dostat všude."

"Jsem tu 4x týdně pracovně, ve volném čase jsem tu nebyl nikdy."

"Chodím sem, když chci potkat lidi."

1) „PLÁCEK DOLE“ - oblíbené místo, klidnější a čistší část Lannovky, v létě voda a posezení

2) PRIOR A OKOLÍ - auta, parkoviště, sociálně slabší lidé - zároveň ale centrální prostor s lavičkami, který má potenciál fungovat lépe

3) „HORNÍ NÁMĚSTÍČKO“ - oblíbené místo s vodou a stromy, křídovými lavičkami, oblíbená kavárna - zároveň označováno jako špinavější část Lannovky, koncentrace problémů se sociálně slabšími lidmi, odpadky

4) „SOCHY LIDÍ“ - dominanta spodního vstupu do Lannovky

5) FONTÁNA - další typický prvek oživující spodní „plácek“

6) PARKOVIŠTE U PRIORU - přivádí auta do Lannovky, prostor by mohl být využitý jinak, např. jako centrální veřejný prostor Lannovy trády

7) PRIOR - významná budova i funkce, koncentrace lidí a služeb, předprostor má potenciál být využívaným pobytovým místem

8) „GESTAPO“ - místo bývalé budovy gestapa, historický význam, dnes lékárna

9) „KŘÍDOVÉ LAVIČKY“ - charakteristický prvek, důležité pro skateboardisty

10) „HORNÍ PLÁCEK“ - příjemné místo díky stromům, které stíní

11) SKLENĚNÉ INFORMAČNÍ TABULE - charakteristický prvek, hranice mezi Lannovkou a prostorem kolem nádraží

12) VLAKOVÉ NÁDRAŽÍ

13) KAVÁRNA KMEN - důležité místo, oblíbená kavárna, díky které ožívá i předprostor

často zmiňované podniky a služby:

14) McDonald

15) Hladový vokno

16) restaurace Vatikán

17) banka

18) Dm drogerie

19) masna

20) knihkupectví Pavel Dobrovský

21) PRŮCHOD LANNOVKOU - preferovaná trasa z nádraží do centra - hodnotou je charakter peší zóny, zeleň, otevřenost, šířka, podniky a obchody

22) UL. JERONÝMOVA

23) UL. DVOŘÁKOVA - k Mercury, k bývalým kasárnám

Ukazuje se, že pro místní je Lannovka neoddiskutovatelně hlavní městskou třídou Budějovic. Byli by na ni rádi pyšní, protože vnímají její reprezentativní funkci, která vyplývá z blízkosti dvou hlavních nádraží. Rádi by z tranzitní a účelově navštěvované nákupní zóny, kterou Lannovka nyní je, vytvořili "novou náves" Budějovic, "budějovický Central park" nebo "český Straubing". Zkrátka pobytově příjemné místo, kde si můžete nejen nakoupit a vyřídit pochůzky, ale taky spočinout, jen tak posedět ve stínu stromů, sejít se s přáteli, dát si dobré kafe, zhlédnout výstavu nebo koncert a nebát se, že vás nebo vaše děti při tom všem něco přejede.

HÁJEČEK

Co se v současnosti v lokalitě řeší?

- využívanější a vlídnější je 'horní část' - Zátkovo nábřeží, než vnitřní prostory parku
- zanedbaná a neudržovaná zeleň ve vnitřní části parku způsobuje nepřehlednost a pocit temných zákoutí
- vstup do parku ze Zátkova nábřeží není bezbariérový
- chybí kavárna/občerstvení a veřejné WC

Jaký by měl být Háječek v budoucnu?

- zachovat zeleň a zajistit její údržbu, doplnit o pestřejší výsadbu (květinové záhony apod.)
- zpřístupnit řeku, oživit park vodním prvkem
- chybí zde kavárna, která by motivovala kolemjdoucí k setrvání v parku
- zachovat klidnou atmosféru parku, ale přiměřená kulturní produkce je vítaná, tvoří kontrapunkt k Sokolskému ostrovu
- letní kino a hvězdárna jsou nedílnou součástí Háječku
- přehlednný a bezbariérový veřejný prostor

"Sama bych sem nešla hlavně večer."

"Vnitřní prostor Háječku je sice kousek od řeky, ale zároveň daleko v dolíku, trochu temné."

"Vlastně ani nevím, co je tam dole za plac?"

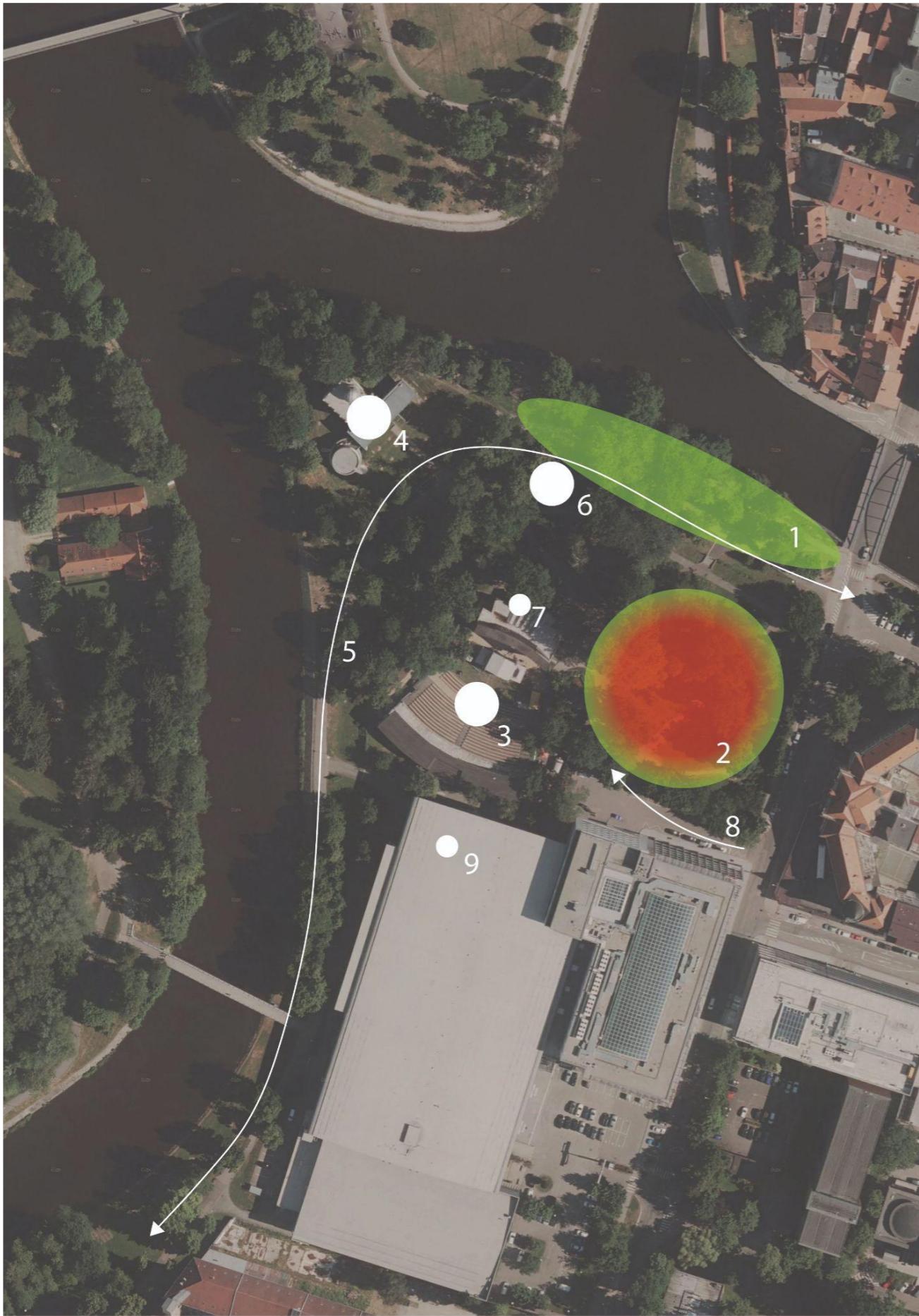
"Je to kontrapunkt k vytíženým částem města, čas tadyplyne pomaleji."

"Lepší posedět tady, než na náměstí!"

"Je to tu hodně oplocené."

"Dolík je temný, ale výhodou je stín a chlad i v parném létě."

Zde jsou nejvýznamnější prvky z mentálních map Háječku přeneseny do reálné mapy.

- 1) NÁBŘEŽÍ S LAVIČKAMI
- 2) STŘED PARKU
- 3) LETNÍ KINO
- 4) PLANETÁRIUM
- 5) CYKLOSTEZKA/OBVYKLÁ TRASA POHYBU
- 6) ALTÁN
- 7) SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA
- 8) BEZBARIÉROVÝ VSTUP
- 9) STADION

Pro Háječek je příznačné zejména jeho rozdělení na "horní část" - Zátkovo nábřeží a spodní část - "dolík". V kontextu městského centra je cennou "oázou", jejíž charakter by měl být zachován. Zároveň však funguje spíše jako místo procházení, než setrvávání. To by podle účastníků mohla změnit citlivá kulturní produkce vstupující do veřejného prostoru, přítomnost kavárny, případně možnosti dalších aktivit. Celkově je zde pro příjemný pobyt důležitá údržba a zlepšení prostupnosti.

NÁMĚSTÍ - LANNOVKA - HÁJEČEK

Tyto tři lokality a zároveň dějiště urbanistických workshopů společně tvoří jakousi mozaiku městského centra. Náměstí i Lannova třída zde hrají reprezentativní roli, ale zatímco od náměstí a jeho blízkého okolí se očekává, že bude místem 'všeho dění' ve smyslu kultury a setkávání, Lannova třída by měla plnit funkci živé nákupní zóny. Oproti tomu park Háječek je vnímán jako jakási oáza klidu v městském ruchu. Všechny tři lokality mají potenciál se funkčně doplňovat a tvořit funkční městský ekosystém.

Společným atributem těchto tří lokalit je jejich tranzitní charakter - lidé jimi častěji jen procházejí, než aby v jejich prostorech trávili čas nebo vyhledávali aktivity. Společnou výzvou je vtáhnout lidi do daného prostoru a nabídnout jim tu takové prostředí a podmínky, ve kterých zde budou rádi trávit svůj čas a spoluútvářet živé město.

VLTAVA

Co se řeší na Vltavě?

KULTURNÍ DŮM A CO S NÍM?

Místní v něm vidí potenciál stát se centrálním prostorem pro scházení lidí ze sídliště. V současné podobě je ale nedostatečný - jak po fyzické stránce (nutná rekonstrukce), tak po stránce aktuální nabídky, která je podle obyvatel Vltavy příliš malá a necílí na všechny skupiny obyvatel.

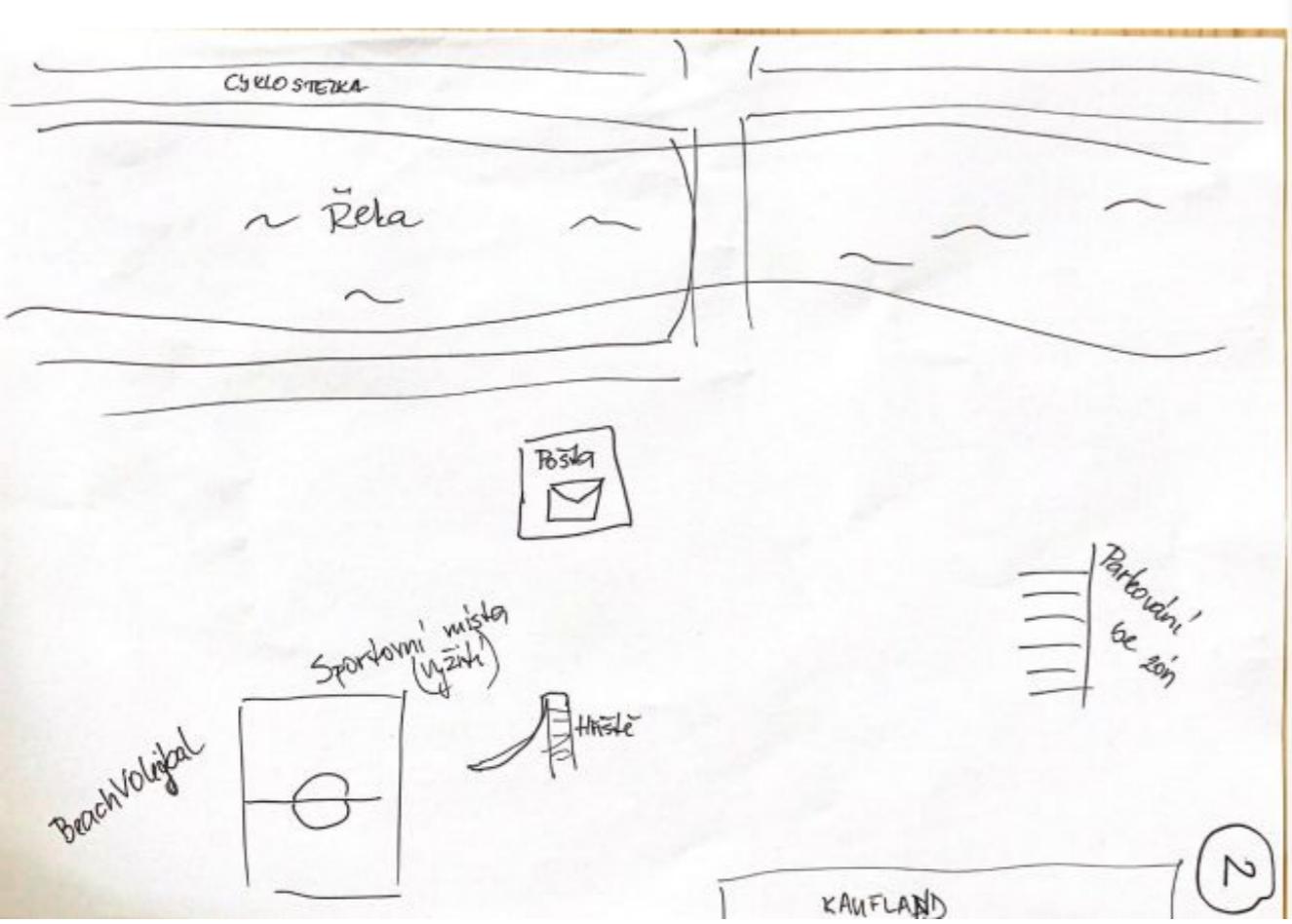
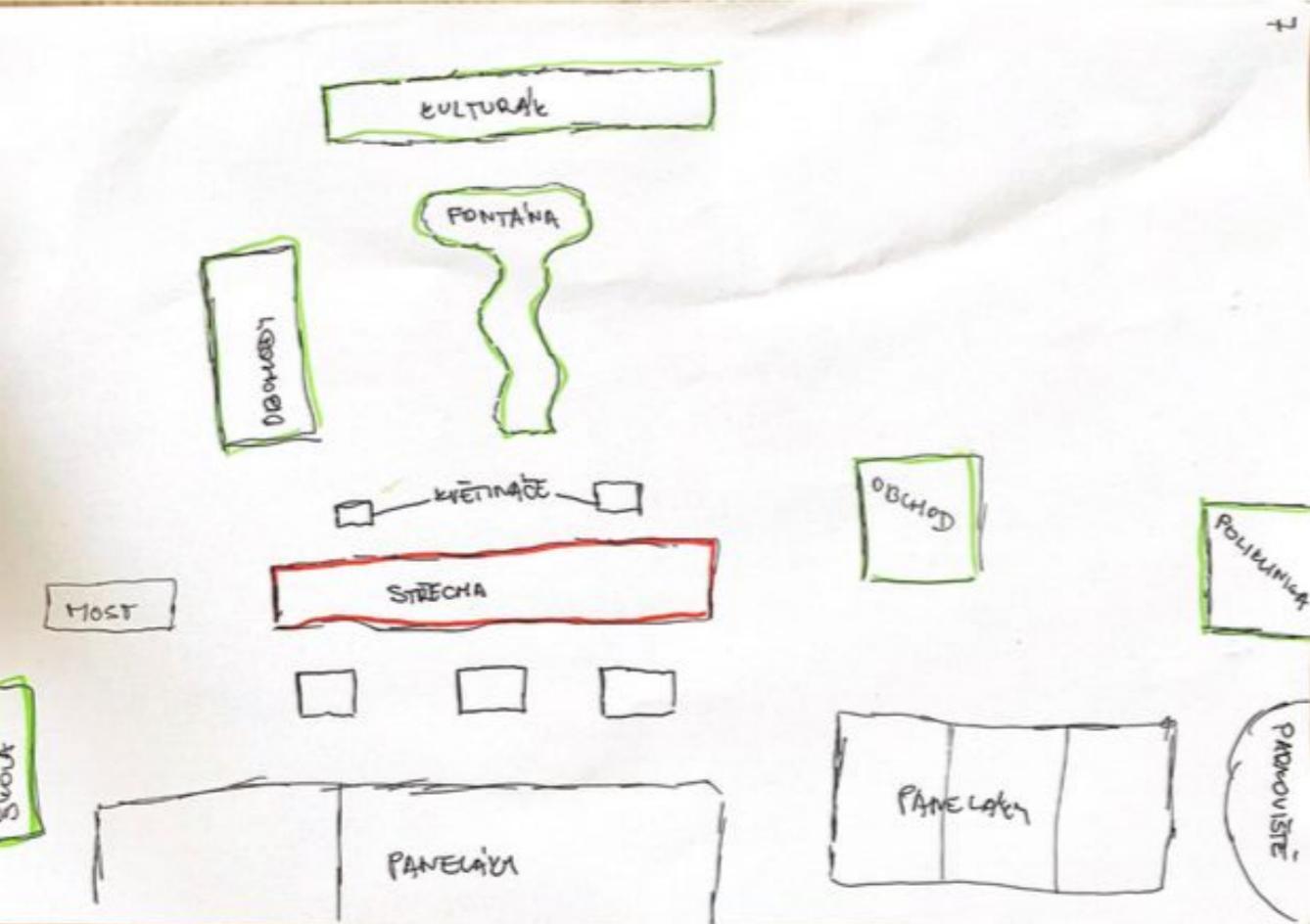
“NÁMĚSTÍČKO” A CO S NÍM?

Tady se řeší především prostupnější a lépe navržený prostor samotného náměstí - v současné situaci je podle místních členěný nešikovně a při jeho průchodu musí lidé neustále měnit směr chůze.

Uvítali by, aby náměstí celkově bylo lépe přizpůsobeno delšímu pobývání - více stínu a zeleně, méně prašných povrchů. A především - prostor nezahušťovat a nechat volný pro případné pořádání akcí nebo her.

Co by si Vltava přála do budoucna?

- komunitní a kulturní prostor s nabídkou pro všechny věkové skupiny
- teenageři - lépe využít prostor před “kulturákem” k trávení volného času
- cenově dostupné akce v “kulturáku”
- kino a sál na promítání
- vodní prvek na náměstí k aktivnímu používání (např. se skluzavkou)
- přechod místo nadchodu

Tyto lavičky jsou populární u teenagerů. Díky tomu, že jsou skryté, sem chodí trávit čas. Lidem v okolí to na jednu stranu vadí, zmiňují, že chybí sociální kontrola, zároveň si ale zeleně cení a vyzdvihují, že se tím sídliště Vltava střed na rozdíl od sídliště Vltava střed "za mostem" (severní část) vyznačuje a zvyšuje kvalitu života v této oblasti.

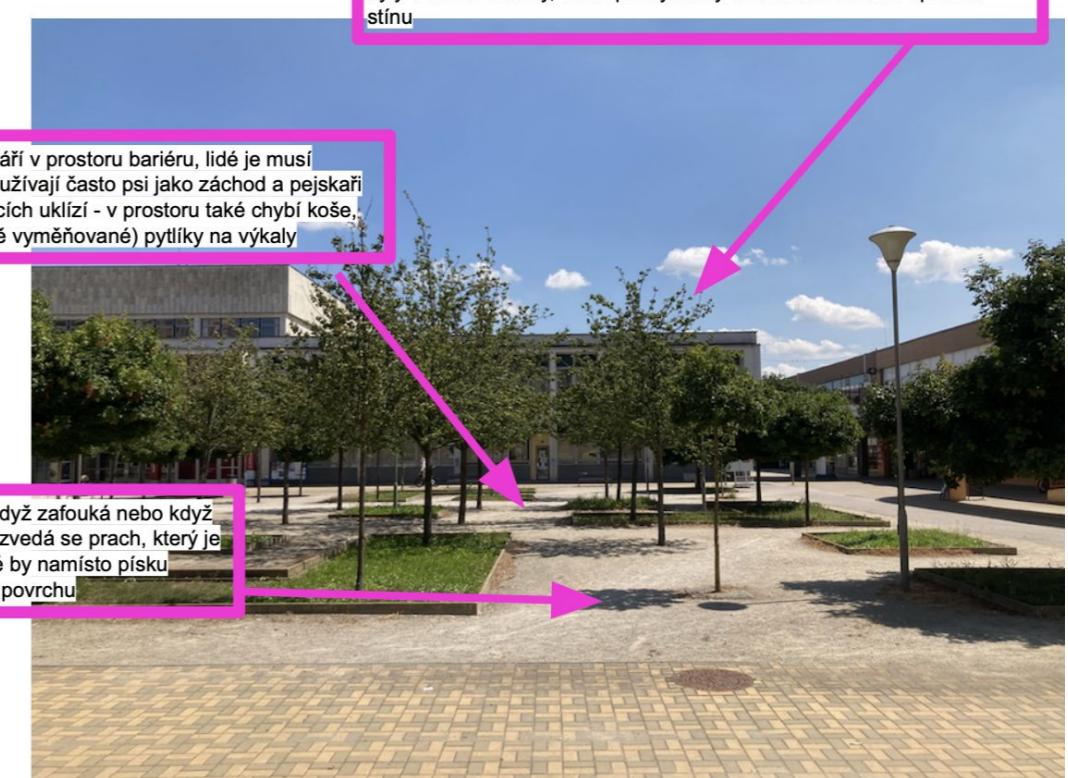

Vzrostlá zeleň - pro místní nejcennější druh zeleně na sídlišti.

"NÁMĚSTÍČKO" A CO S NÍM?

dnes jsou na náměstí hrušky, což starousedlíci nechápou - dříve zde byly vzrostlé stromy, které poskytovaly na rozdíl od těchto spoustu stínu

nesmyslné záhonky vytváří v prostoru bariéru, lidé je musí obcházet, vnitřek pak používají často psi jako záchod a pejskaři ne vždy po svým mazličích uklízí - v prostoru také chybí koše, které by měly (pravidelně vyměňované) pytlíky na výkaly

na písek si mnozí stěžují, když zafouká nebo když jím projede rychle cyklista, zvedá se prach, který je nepřijemný a nezdravý, lidé by namísto písku ocenili jiný - neprašný - typ povrchu

Co do kvality života - zeleň, klid, sportovní využití, dostupnost služeb i centra města - jednoznačně Vltava uspěla. Mohlo by z ní být výborné místo pro život, stejně jako z mnohých českých sídlišť, pokud by se cíleně investovalo do revitalizace veřejných prostranství tak, aby odpovídaly současným standardům a pokud by se podařilo "nakopnout" komunitní a kulturní život přímo v dané lokalitě. Z noclehárny vytvořit plnohodnotné místo k životu s přímou účastí jejích obyvatel.

Místu jednoznačně chybí komunitně-kulturní prostor, který by se dal využívat celoročně a byl by výhradně inkluzivní, tedy pro všechny. Takový prostor totiž velmi dobře může dopomoci i k narovnání pokřivených mezigeneračních vztahů, což je téma, které Vltava jednoznačně řeší.

ŠUMAVA

Co se řeší na Šumavě?

Obyvatelé Šumavu využívají převážně jako noclehárnu a volný čas tráví buď procházkami v přírodě nebo v centru města.

VÝMĚNÍK

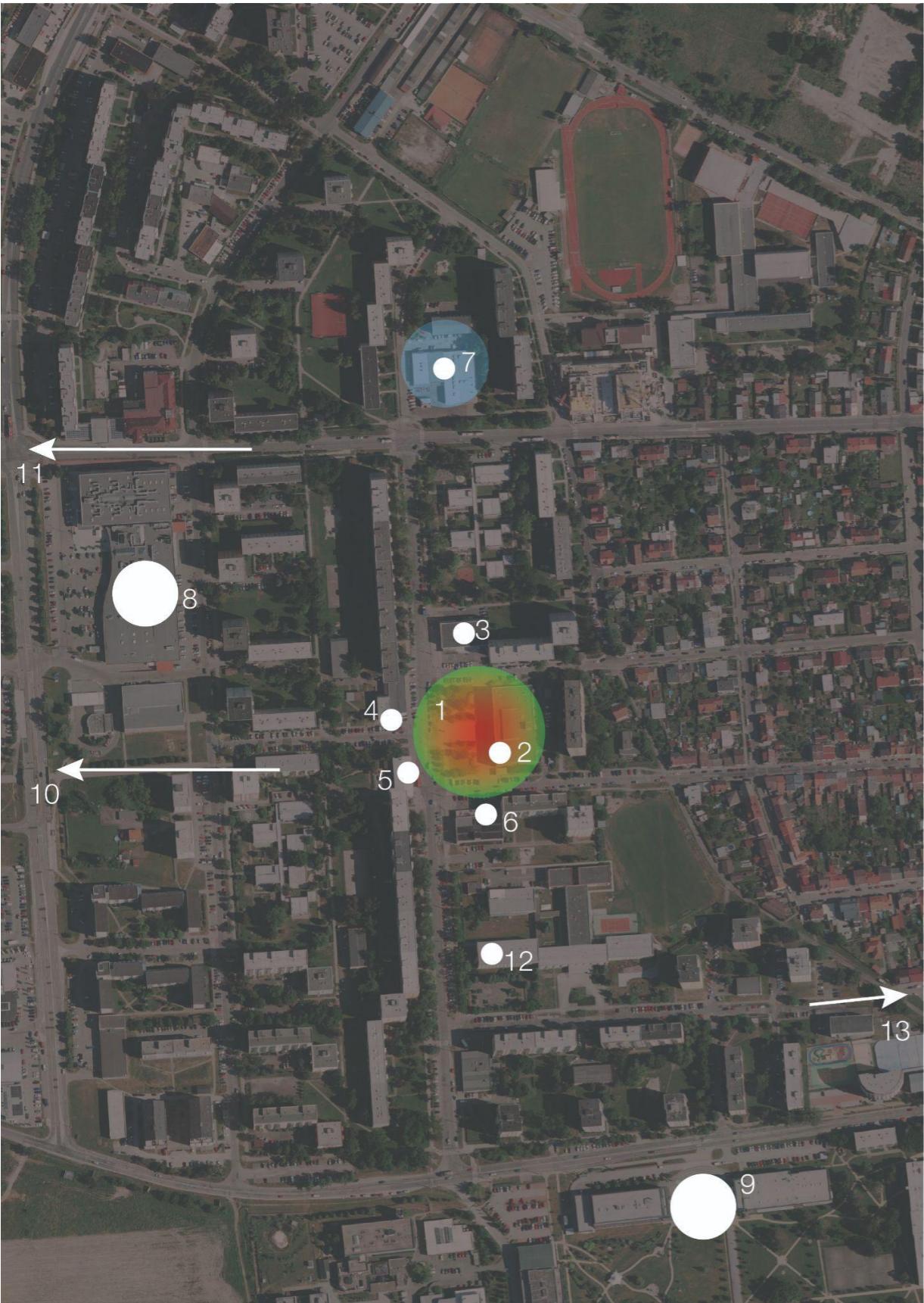
Mnozí o něm ví, někteří v něm i byli, najdou se ale i tací, kteří o něm nikdy neslyšeli. Všichni každopádně existenci takového místa na sídlišti vítají a vztahují se k němu v naději, že se stane kýženým multižánrovým i mezigeneračním prostorem setkávání. Společně s přilehlým prostorem před obchodem MaxiHit aspiruje na alternativní centrum sídliště.

“NÁMĚSTÍČKO”

Obecně jsou místní s tímhle prostorem spokojení. Chválí si dostupnost služeb a obchodů na jednom místě, lavičky a zeleň. V rozhovorech s nimi bylo cítit jisté očekávání, které přinese výstavba nového “domu služeb” místo toho stávajícího. Rozhodně by uvítali v parteru zachování samoobsluhy nebo jiného typu obchodů s potravinami. Někteří by na náměstí uvítali možnost venkovního posezení u stolečků nebo trhy s lokálními surovinami.

Co by si Šumava přála do budoucna?

- kulturu, která se bude odehrávat přímo na Šumavě a zpřístupní lokalitu i lidem z jiných částí Buděovic
- větší výběr volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny přímo na Šumavě
- místo setkávání pro všechny
- vytvořit z náměstí u MaxiHitu a herny Džbán alternativní centrum sídliště
- *“aby Výměník přišel za mnou”*

- 1) "NÁMĚSTÍČKO" - centrální prostor sídliště Šumava, všichni vědí, kde to je, má potenciál být lepším místem setkávání
- 2) SUPERMARKET BILLA
- 3) ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO, LÉKÁRNA, POŠTA
- 4) STÁNEK SE ZMRZLINOU
- 5) RESTAURACE JISKRA
- 6) DROGERIE DM
- 7) PRODEJNA MAXI HIT A NONSTOP DŽBÁN - Maxi Hit je oblíbený u starších dětí, budova i prostor kolem ní by měl potenciál místním lépe sloužit, sousedí s Výměníkem
- 8) OC ČTYŘI DVORY - poskytuje možnosti pro trávení volného času - kino Cine Star, dětská herna
- 9) KAMPUS JIHOČESKÉ UNIVERZITY - oblíbené místo, vycházky, vyjížďky na kole, procházky s dětmi, kavárna
- 10) SÍDLIŠTĚ MÁJ
- 11) BRANIŠOVSKÝ LES - oblíbené místo, blízkost přírody, místo pro trávení volného času v přírodě
- 12) JIHOČESKÁ KNIHOVNA - oblíbené místo, poskytuje zázemí pro trávení volného času, přívětivá také pro děti
- 13) SALESIÁNSKÉ STŘEDISKO MLÁDEŽE (DDM) - využívané kroužky pro děti

Lidé si na sídlišti Šumava nejvíce cení dostupných služeb a vybavenosti. Hodnoty sídliště vnímají v tom, že je zelené a vzdušné, nicméně převažuje názor, že slouží spíše jen k bydlení, než k aktivnímu trávení času. Výhodou je dostupnost přírody pro vycházky a výlety na kole.

Místní by ocenili pestřejší nabídku volnočasových aktivit a veřejný prostor přívětivější k trávení času v něm. Pomohlo by jim k tomu venkovní posezení s kavárnou, cukrárnou, jednoduše místo setkávání, kde se mohou potkávat různé věkové skupiny obyvatel. Místo, které je otevřené pro každého.

SÍDLIŠTĚ - SROVNÁNÍ A SPECIFIKA

- stagnuje vývoj - sídliště se pouze udržují, ale nemodernizují ve smyslu současných nároků na veřejný prostor, služby a trávení volného času
- CÍLENĚ INVESTOVAT DO REVITALIZACE VEŘEJNÝCH PROSTRAŇSTVÍ TAK, ABY ODPOVÍDALA SOUČASNÝM STANDARDŮM
- dobrá dostupnost centra a zároveň i přírody
- bydlení v klidu a (vzrostlé) zeleni
- důležitost cyklo dopravy jako stěžejšího způsobu dosahování centra
- MAXIMÁLNĚ PODPOROVAT PĚŠÍ A CYKLO POHYB V LOKALITÁCH - SPOJNICE S CENTREM I JINÝMI ČÁSTMI MĚSTA/OKOLNÍ KRAJINU
- zastaralost, případně nedostatečnost míst pro hru a trávení volného času dětí

- úplná absence nebo nedostatečnost míst pro trávení volného času TEENAGERŮ
 - absence plně INKLUZIVNÍHO MÍSTA, kde by se lidé bez rozdílu mohli scházet
 - absence infrastruktury pro kvalitní trávení volného času přímo na sídliště (veřejné toalety, smysluplné využití travnatých prostorů mezi paneláky)
 - GENERAČNÍ STŘET - souvisí s obměnou obyvatelstva - starousedlíci se střetávají s nově příchozími obyvateli a jejich nároky na prostor se často velmi liší - vzniká tření, nevraživost, nepochopení - situaci by pomohlo vytvoření plně inkluzivního místa (viz předchozí bod), které by částečně zaplňoval moderovaný program "zvenku" a částečně dával prostor pro organizaci vlastních eventů samotnými obyvateli sídliště (kurzy pletení, swapy, cestovatelská promítání atd.)
- “NAKOPNOUT” komunitní a kulturní život přímo v lokalitě - z noclehárny vytvořit plnohodnotné místo k životu s přímou účastí obyvatel
- téma KLIMATICKÉ ZMĚNY - jsou sídliště připravena na zvyšování teplot a využívání alternativních zdrojů energie?

PALACKÉHO NÁMĚSTÍ

Co se v současnosti v lokalitě řeší?

- náměstí je vnímáno jako centrální prostor Pražského předměstí, ale nefunguje tak
- lidé tudy jen procházejí, venčí zde psy
- náměstí disponuje velkorysými plochami zeleně, které jsou nevyužité
- místní jsou zvyklí chodit za kulturou a aktivitami do centra nebo jinam

“Je tu sousedská komunita, ale jen na potkání, nedělají se společné akce.”

“Hřiště tu chybí, tam se koncentrujou lidi.”

“Je to centrum, ale nežije to tady.”

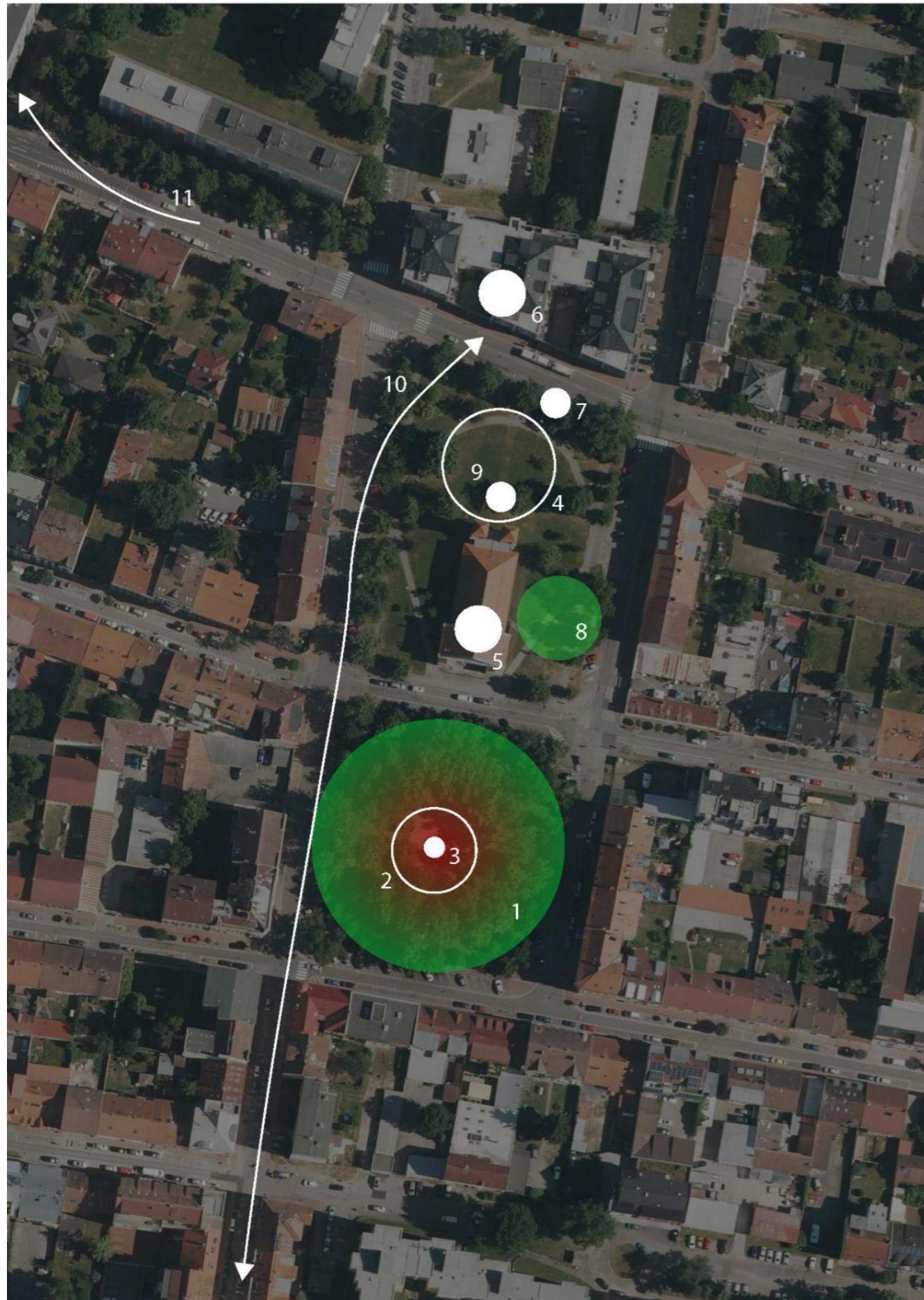
“Je tu dost prostoru pro sportovní akce.”

Jaké by mělo být ideální Palackého náměstí?

“Tady není kam si sednout.”

- udržovaná zeleň
- kavárny a podniky se zahrádkami
- možnosti pro sportovní aktivity
- možnost občerstvení v prostoru parku, aby měl člověk důvod zde setrvat

Kdyby tu byl nějaký podnik, tak bych zašel.”

- 1) ZADNÍ ČÁST PARKU
- 2) „KRUHÁČ“
- 3) KÁMEN/MENHIR
- 4) PŘEDNÍ ČÁST PARKU
- 5) KOSTEL
- 6) BILLA
- 7) ZASTÁVKA
- 8) MÍSTO VEDLE KOSTELA
- 9) MÍSTO, KDE BÝVALO HŘIŠTĚ
- 10) CESTA DO BILLY/CESTA DO CENTRA
- 11) SMĚR DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

V průběhu workshopu se mezi účastníky mluvilo o Palackého náměstí spíš jako o místě míjení, než setrvávání. Současný stav má řada lidí spojený se skupinkami lidí posedávajícími na lavičkách, s hlukem a nepořádkem, v představách o budoucím stavu se tak vůči tomu snaží spíš vymezit a preferují náměstí/park jako klidné místo s možností formálního posezení na zahrádce restaurace nebo kavárny. Kultura pro ně na tomto místě není prioritou, protože je dobře dostupná v centru města. Zdá se, že tu není příliš aktivní sousedská komunita, "je jen na potkání, nedělají se žádné společné akce."

Lidé, se kterými jsme mluvili však reflektují, že je náměstí lokálním centrem, ale k naplnění této funkce mu stále něco chybí. Při hlubším zamýšlení se ukázalo, že různorodé nápady a návrhy změn vedou k jedinému - vytáhnout lidi do veřejného prostoru, poskytnout jim podnětné prostředí s místy a prvky, které je přimějí v prostoru setrvat a přivést ho tak k životu.

SUCHÉ VRBNÉ

Co se v současnosti v lokalitě řeší?

- lidé nejsou zvyklí v parku trávit čas
- v prostoru točny chybí zeleň
- hlavním místem setkávání je supermarket
- budova někdejšího kina Mír je nevyužívaná a chátrá
- je zde málo možností kde zaparkovat

"Kdyby tady ten pinčesový stůl zůstal, petanque, badminton, aby to prostě člověk nemusel tahat."

"Teď máme rčení - potkáme se v Albertu."

"Do parku moc nechodím, jen při čekání na autobus, nevím, co bych tu dělal."

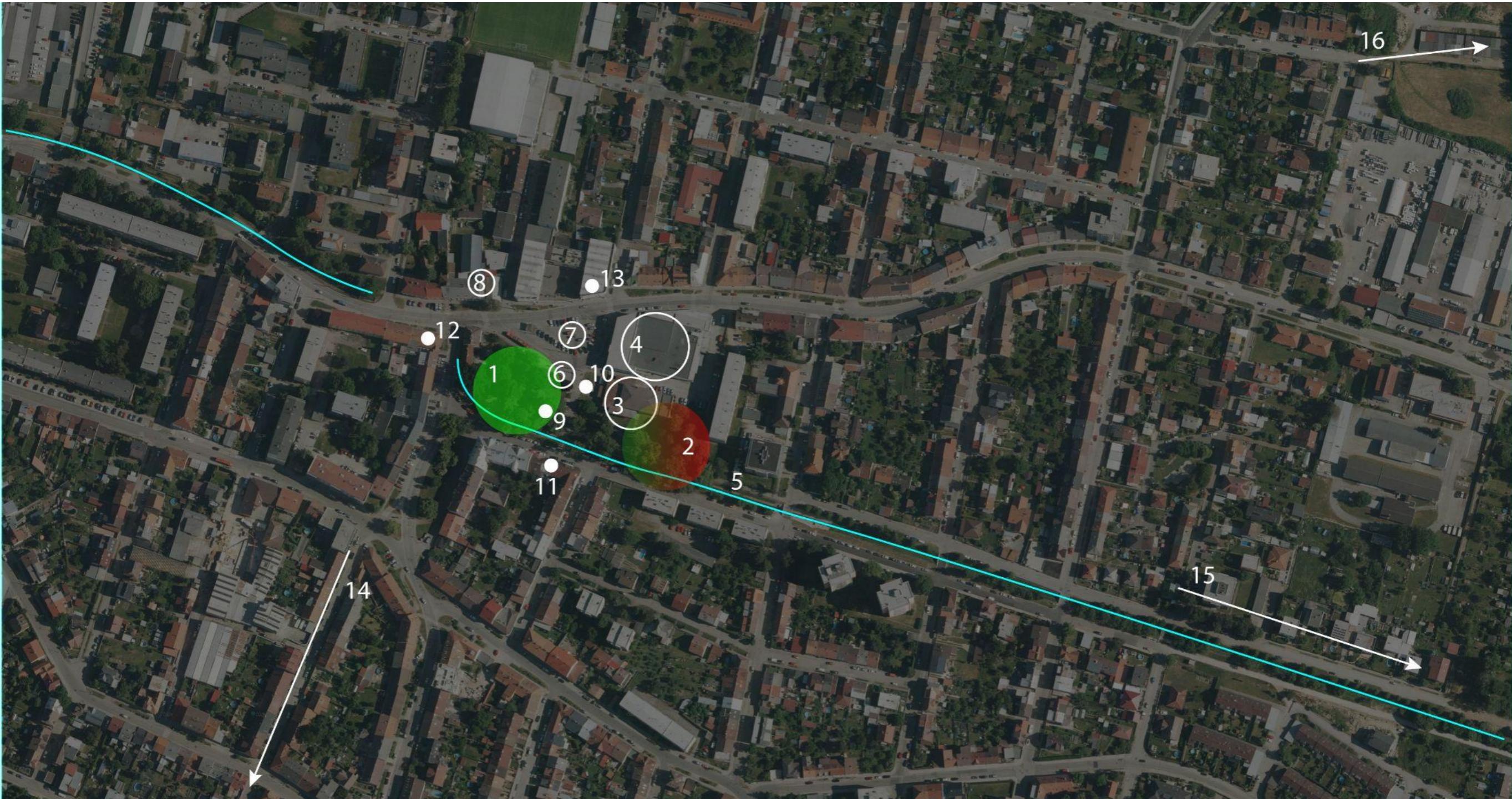
Jaké by mělo být ideální Suchovrbenské náměstí?

- v parku se dá odpočívat a hrát si
- aby z budovy kina vzniklo místo setkávání - komunitní a kulturní zázemí
- udržovaná zeleň a přístup k vodě
- v parku lze pořádat různé akce - trhy a jarmarky

"Děti sem (do parku) moc nechodí. Spiš se tu na lavičkách popijí pivo."

"Mělo by to být místo, kde se dá sednout, popovídат si, přednášky, promítání, káva."

"Prostě, aby to bylo pro všechny!"

- 1) PARK - důležitá zeleň, vzrostlé stromy jsou hodnotné, místo ale nebývá živé, má potenciál stát se místem pro odpočinek a setkávání
- 2) ČÁST PARKU ZA KINEM - do této části parku se moc nechodí, nic tam neláká, některým lidem je tam i nepřijemně, protože tam obvykle posedávají skupinky „popíjejících lidí“
- 3) BUDOVA KINA MÍR - současný stav je hodnocený negativně, protože je budova nevyužitá, zchátralá, bez užitku, má však potenciál stát se kulturním a komunitním centrem čtvrti, kulturní zázemí by zde bylo žádoucí
- 4) ALBERT - středobod, místo setkávání, nepostradatelná součást občanské vybavenosti
- 5) DOBROVODSKÝ POTOK
- 6) ZASTÁVKA MHD
- 8) SOKOLOVNA

- 9) „VYKUTANÝ“ KMEN
- 10) STÁNEK SE ZMRZLINOU
- 11) LÉKÁRNA A ORDINACE PRAKTICKÉHO LÉKAŘE
- 12) HOSPODA VRBENSKÁ TOČNA
- 13) DROGERIE TETA
- 14) SMĚR SLOŽIŠTĚ - sportoviště a dětské hřiště, areál má potenciál se dál rozvíjet a poskytnout například zázemí pro některé komunitní akce
- 15) SMĚR DOBRÁ VODA - Dobrá voda je oblíbeným cílem procházek, trasa je ale přerušena stavbou dálnice, jiných podobných vycházkových tras je prý v okolí málo
- 16) SMĚR RYBNÍK NA HLÍNĚ - má potenciál poskytnout zázemí pro odpočinek u vody

V průběhu workshopu se ukázalo, že lidé vnímají Suché-Vrbné jako dobré místo k životu, především díky své soběstačnosti, klidné atmosféře a dobré dostupnosti centra města.

Prostorové analýzy ukázaly, že místní by rádi v prostoru podpořili jeho polyfunkčnost. Ticho pro odpočinek a relaxaci by měla střídat občasná kulturní produkce, stejně jako možnost pohrát si tu s dětmi nebo se potkat třeba na nějakém jarmarku pod širým nebem. A k tomu všemu dobře zaparkovat.

Právě subjektivní pocit, že míst k parkování je v této části města beznadějně málo, který je v kontrastu k objektivnímu dostatku parkovacích míst by bylo dobré s místními do budoucna komunikovat.

Domníváme se, že cestou není nekonečné vytváření dalších parkovacích ploch, ale spíše informační kampaň, která by místní informovala o tom, kde všude se dá v Suchém - Vrbném zaparkovat.

Ukázalo se, že celková soběstačnost ve smyslu citace "nemusím vytáhnout paty z Vrbnýho" má trhlinu v tématu kultury. Řada účastníků workshopu vnímá v lokalitě absenci nějakého kulturního zázemí, ale i absenci zázemí pro jiné volnočasové aktivity. Potenciál toto zázemí poskytnout jednoznačně vidí v budově kina Mír, které by mohlo být první vlaštovkou v decentralizaci kultury a jejího rozvíjení v jednotlivých čtvrtích - v Suchém - Vrbném má tato idea řadu příznivců.

ČTYŘI RADY NA ZÁVĚR

INKLUZIVITA

Aneb myslet na všechny pořád.

V uchopitelném měřítku pak vytvoření inkluzivního místa přístupného pro všechny bez rozdílu (věku, národnosti, sociální vrstvy, vyznání apod.) v každé městské části. To významně podporuje obrušování předsudků a stereotypů a tím předchází sporům v lokální komunitě. Osobní zkušenost je nejlepším nástrojem boje proti fake news i obchodníkům se strachem.

NEDOKONČENOST

Aneb přílišná iniciativnost zabíjí představivost.

Nedokončenost jako jeden z hlavních principů tvorby přívětivých měst velmi souvisí s inkluzivitou a znamená, že úmyslně necháváme místo pro iniciativu a nápady místních (jak ve veřejném prostoru, tak v prostoru kulturních institucí a jejich programů) a zároveň ideálně tuto “nedokončenost” aktivně propagujeme (např. každé úterý odpoledne můžete ve Výměníku pořádat vlastní akce - nejlépe zdarma).

A jak může propojení bodů 1 a 2 konkrétně vypadat? Třeba jako část knihovny nebo klubovna, ve které jsou veřejné toalety, pár stolů a židlí, dětský koutek a malé zázemí. Takové místo (ideálně v díkci města nebo aktivního spolku v dané lokalitě) může částečně vytvářet moderovaný program a částečně nechávat volné pole působnosti pro samotné místní k organizaci jejich vlastních aktivit (kurzy pletení, promítání, přednášky, sousedská setkání, blešíky, cvičení, ...) a zajišťovat tak přirozené potkávání místních.

PRO-AKTIVITA

Anebo když se nic neděje, konej.

Potřeba lidi vtáhnout do nových lokalit/aktivit/míst pořádáním akcí, které lidi "naučí" do nových míst/institucí chodit a využívat je.

Nejlepším lékem na nezájem je pro-aktivita. Lidi často neprojevují aktivní zájem o nové věci nebo nemají čas zamýšlet se nad potenciálem konkrétního místa. Ukažte jim to! Třeba pop-up akcemi, které určitý způsob chování znormalizují a místní naučí konkrétní prostor nebo aktivitu využívat.

TEENAGEŘI

Aneb teenageři jsou taky lidi.

Zaměřit se na teenagery - skupinu obyvatel, která je významně a dlouhodobě přehlížená v procesech plánování měst a zároveň velmi citlivá a zranitelná (ve smyslu formování politických postojů) se podle nás vyplatí.

Pokud jim umožníme zapojovat se do rozhodování a formování místa, ve kterém žijí, vychováváme tím aktivní občany angažující se v budoucnu, kteří si zároveň vytváří pevnější vztah k místu, ve kterém vyrůstají. Zvyšuje se tím pravděpodobnost, že své rodné město neopustí nebo se do něj později vrátí.

